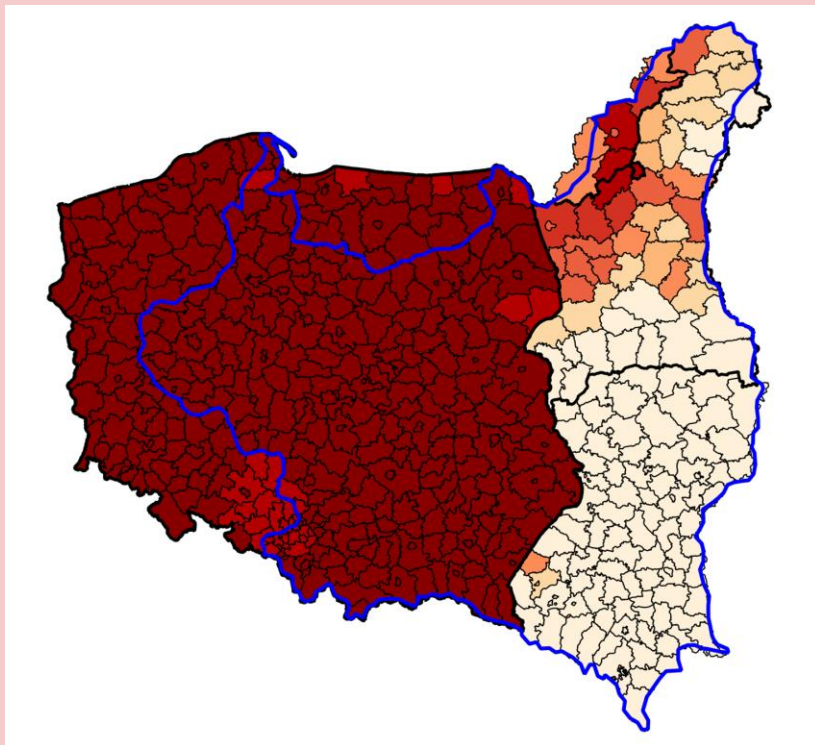

*Problemy Polaków mieszkających
w Ukrainie*

Polacy w Ukrainie? Kim oni są?

Wspólnota polska, która osiedlała się na terytorium dzisiejszej Ukrainy tworząc zwarte grupy jeszcze z czasów Rusi Kijowskiej, jako jedna z pierwszych została poddana masowym represjom ze strony Związku Radzieckiego. W latach 30. XX wieku ludność polska Wołynia była jedną z pierwszych deportowanych do Azji Centralnej. Obecnie w Ukrainie mieszka około 145 tysięcy potomków etnicznych Polaków. Największe ośrodki znajdują się na Wołyniu, Podolu i Galicji.

miejsca zamieszkiwane przez Polaków

Kontakty między Polakami a Ukraińcami

Kontakty Polaków z Ukraińcami są stosunkowo częste. Ponad połowa badanych (53%) zadeklarowała, że miała kontakt z Ukraińcami.

Wydaje się jednak, że w ciągu ostatnich lat krąg osób, które kontaktują się z Ukraińcami nie poszerza się - dokładnie taki sam wynik uzyskano w sondażu przeprowadzonym przez Instytut Spraw Publicznych przed dwoma laty (Koniczna 2001). A zatem modyfikujący stereotypy wpływ kontaktów osobistych dotyczy jedynie części społeczeństwa.

Badając postawy wobec Ukraińców należy pamiętać o jeszcze jednym ważnym czynniku interweniującym, który trudno jest uchwycić w badaniu ankietowym. Otóż wydaje się, że Polacy często nie rozróżniają Ukraińców, Białorusinów i Rosjan, określając ich wspólnym, lekceważącym mianem „Ruscy”. Do tej samej kategorii zaliczają niekiedy nawet Kazachów czy przybyszów z innych krajów azjatyckich, należących dawniej do ZSRR.

Do dziś jedną z kluczowych, ale też najbardziej newralgicznych, kwestii w relacjach polsko-ukraińskich od lat jest temat rzezi wołyńskiej. Niemal dwie trzecie badanych (62 proc.) stwierdziło, że jedynie trochę o temacie Wołynia słyszało. Dużo słyszało o tym 15 proc. społeczeństwa, a co piąty Ukraińiec (22 proc.) przyznał, że w ogóle nie jest zaznajomiony z tym tematem. Optymizm na przyszłość przynoszą jednak odpowiedzi na kolejne pytanie - o "możliwość przeprowadzenia prac ekshumacyjnych na miejscach dawnych polskich wiosek" oraz "zbudowania tam grobów i postawienia tablic informacyjnych, wskazujących, że mieszkańców tych wiosek zabiła UPA", czego domaga się strona polska.

Trudne kontakty między ludnością polską, a ukraińską wynikały głównie z bolesnej pamięci o wydarzeniach z przeszłości. Po zakończeniu II wojny światowej komunistyczne władze silnie przeciwdziałały UPA, starając się zlikwidować ukraiński element nacjonalistyczny. UPA uważano za organizację wywrotową, która zagrażała jedności Związku Sowieckiego, także na ziemiach polskich. Strona polska stara się dziś podtrzymywać pamięć o ofiarach rzezi wołyńskiej, przypominając o morderstwach niewinnych Polaków, którzy stali się ofiarami bezwzględnej, ludobójczej polityki ukraińskich **bojówek**.

Apel młodych Ukraińców do Polaków.

Historycy mają różne zdania na temat tego, czym była Tragedia Wołyńska lub Rzeź Wołyńska. A Pana/Pani zdaniem to była:

— Etniczna czystka przeciw Polakom, przeprowadzona z rozkazu dowództwa UPA	5%
— Mordy polskich mieszkańców Wołynia i Galicji przeprowadzone przez niektóre oddziały UPA, wbrew rozkazom dowództwa UPA	9%
— Wzajemna wojna polskiego i ukraińskiego podziemia, której ofiarą padła polska i ukraińska ludność cywilna	27%
— Wzajemne mordy polskich i ukraińskich chłopów	9%
— Wojna polskiego podziemia przeciw Ukraińcom, którzy musieli się bronić	8%
— Trudno powiedzieć	42%

Źródło: Raport „Polska i Polacy oczami Ukraińców”, Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego

Zdanie mieszkańców Ukrainy na ten temat.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że obecnie między Polską a Ukrainą obowiązuje umowa o ruchu bezwizowym (od 1996 r.), na podstawie której obywatele Polski i Ukrainy mogą przebywać na terytorium sąsiada przez okres do 3 miesięcy. Jedynym dokumentem wymaganym do przekroczenia granicy jest ważny paszport. Mimo tego, wyjazdy na Ukrainę są tak mało popularne.

Wojna w Ukrainie.

Więcej niż ośmiu na 10 Ukraińców ma dzisiaj dobre albo bardzo dobre zdanie o Polakach. Z kolei 73 proc. ukraińskiego społeczeństwa po inwazji Rosji na Ukrainę zmieniło opinię o Polakach na lepsze. Ukraińcy zapytani, jak określiliby Polaków, najczęściej (54 proc.) odpowiadali, że "sąsiadami".

Jednak niemal tyle samo wskazań otrzymali "sojusznicy" (52), a tylko nieznacznie gorzej wypadli "przyjaciele" (49). Czwarty wynik uzyskali "bracia/siostry" (33). Zwłaszcza dwie ostatnie odpowiedzi - "przyjaciele" oraz "bracia/siostry" - pokazują, jak duży odsetek ukraińskiego społeczeństwa ma pozytywną opinię o Polakach i relacjach łączących oba kraje.

Szkolnictwo

Ogromnym problemem jaki dotyka, szczególnie młodych, Polaków w Ukrainie jest brak możliwości uczenia się ojczystego języka oraz historii. W Ukrainie istnieje bardzo mała ilość placówek oświatowych, które oferują odpowiednią edukację migrującej Polonii.

Rodzina

Dla wielu Polaków, mieszkanie poza granicami państwa, z którego pochodzą oznacza w większości przypadków osłabienie relacji rodzinnych i poczucie utraty tożsamości narodowej. Jest to bardzo bolesny proces, jednakże wiele grup nauczyło się funkcjonować w taki sposób. Polskie rodziny w Ukrainie m.in. organizują wspólne obiady, obchodzą razem święta, uczą najmłodszych tradycyjnych polskich potraw.

Polacy i organizacje polonijne na Ukrainie:

Instytut Polski w Kijowie - www.polinst.kyiv.ua

Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza - www.pol-ukr.com

Międzynarodowe Stowarzyszenie Przedsiębiorców Polskich na Ukrainie - www.msppu.org.ua

Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej - pauci.org

Ośrodek Wołanie z Wołynia - www.wolanie.regle.pl

Wołyń naszych przodków - Na Wołyniu - www.nawolyniu.pl

Stowarzyszenie "Odrodzenie" - polonia.org.ua

Dziennik Kijowski - www.dk.com.ua

Dom Polski w Kijowie - dom-polski.org.ua {...}

Źródła:

1. <https://ukrainer.net/polacy-w-ukrainie/>
2. <https://www.polonia.org/polacy-na-swiecie/polacy-na-ukrainie>
3. <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Polacy-mieszkajacy-na-Ukrainie-zainteresowani-wyjazdem-licza-na-pomoc-polskiego-rzadu-8276748.html>
4. <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wizyty-zagraniczne/kijow--spotkanie-z-polakami-mieszkajacymi-na-ukrainie,34331>
5. <https://www.batory.org.pl/doc/paradoksy.pdf>
6. <https://wydarzenia.interia.pl/raporty/raport-ukraina-rosja/aktualnosci/news-ani-zlego-slowa-o-polakach-tak-wojna-zmieniła-nasz-wizerunek,nId,6240736>

Dziękuję za uwagę! :]